

ליל שבת קודש פרשת וארא ה'תשס"ד

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי הפסוק (שמות ח') ושמתי פדות בין עמי ובין עמיך וגו', עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, כתיב בפרשת השבוע, ושמתי פדות בין עמי ובין עמיך למחר יהיה האות הזה, ומובא בבעל הטורים, פדות ג' במסורה, דין חסר, וב' מלאים, "פדות" שלח לעמו (תהלים קי"א) והרכה עמו "פדות" (שם ק"ל) עיין שם, ויש לומר בענין זה על פי המבואר בדברי מוהרנ"ת ז"ל (ליקוטי הלכות ראשית הגז הלכה ד'), על הפסוק (עמוס ט') הלא כבני כושיים אתם לי בית ישראל וגו', ולכאורה יפלא שהנביא עמוס ידמה בני ישראל אל בני כושיים שהם הגרועים שבאומות, אבל עמוס הנביא ראה שהיה אז קטרוג גדול בשמים על נשמות ישראל, וכל מה שרצה ללמד עליהם זכות לא הועיל, ולכן עשה להיפוך, שדימה אותם אל בני כוש, ואז מיד שדימו בני ישראל אל בני כוש, ראו כולם תיכף ומיד החילוק בין יהודי לגוי, שאפילו הכי גרוע מישראל יותר טוב מהמעולה שבגוים, כי לפעמים כשקשה מאד למצוא זכות בעם ישראל, אזי צריכין לדמות ולהשוות אותם אל אומות העולם, ואז תיכף ומיד רואים את המעלה של נשמות ישראל.

ובזה יש לומר כאן הפירוש של הפסוק, ושמתי פדות בין עמי ובין עמיך, היינו איך נמשיך פדות וישועה לנשמות ישראל שהם

במצרים, וגם שם היה קיטרוג גדול כמובא במדרש, שטענו המלאכים, הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבדה זרה, ואיך נוכל להשתיק את הקיטרוג הזה? והתירוץ הוא על ידי "בין עמי ובין עמיד", היינו על ידי שנעשה דמיון והשוואה בין עם ישראל למצרים, שגם הם מבני חם ממשפחות הכושים, ומיד שמדמים נשמות ישראל אל מצרים שהם מבני חם, תיכף ומיד רואים את החילוק בי יהודי למצרי, שאפילו הכי גרוע מישראל יותר טוב מהמעולה שבמצרים, וזהו ושמתי פדות, ואיך? על ידי בין עמי ובין עמיד, ומסיים הפסוק, למחר יהיה האות הזה, היינו כל זמן שאנחנו בגלות בין המצרים, אזי צריכין להשתמש עם העצה הנ"ל, לדמות עם ישראל אל הגויים, כי אז היו נשמות ישראל בשפל המצב, בבחינת (יחזקאל ט"ז) ואת ערום ועריה, ולא היו יכולים להשתיק את הקטרוג באופן אחרת, ולכן באמת מלת "פדת" הוא חסר וא"ו, אבל "למחר", יש מחר שהוא לאחר זמן, היינו בעת הגאולה העתידה, אזי "יהיה האות הזה", היינו שיוסיפו וישלימו את האות וא"ו הזה של "פדות", ואז "פדות" שלח לעמו, והרבה עמו "פדות", שאז יגיע הפדות באופן מעולה, שמשיח צדיקנו ימצא זכות ונקודות טובות בכל אחד מישראל, וכמבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רפ"ב), שזהו עיקר עבודת הצדיק, למצוא הנקודות טובות שיש בכל אחד מישראל, ועל ידי זה מוציא אותן מכף חובה לכף זכות, עיין שם, וכן מבואר בדברי מוהרנ"ת ז"ל (ליקוטי הלכות השכמת הבוקר הלכה א') שמשיח צדיקנו יגאול נשמות ישראל מן הגלות, על ידי שימצא את הנקודה טובה של כל אחד ואחד, עיין שם, ולכן למחר בעת הגאולה, אזי יהיה האות הזה, היינו שיוסיפו את האות וא"ו בתוך פדות, ולא יצטרכו להשתמש עם העצה הנ"ל לדמות נשמות ישראל אל הגויים,

כי בתוכם בעצמם יראו את החשיבות והמעלה שלהם, ואיך שכל אחד ואחד מישראל יש לו נקודות טובות, והוא ראוי לגאולה.

וזהו הענין של האות וא"ו, המשלים מילת פדו"ת שיהיה ראוי לגאולה, כי האות וא"ו הוא התורה הקדושה, וכמבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' א') על פי דברי חכמינו הקדושים (בבא בתרא י"ד.) הלוחות היו ארכן ו' ורחבן ו', כי על ידי התורה הקדושה האדם זוכה למלאות את יומו עם הרבה טוב אמיתי ונצחי, ועל ידי התורה מכירין היטיב החילוק וההפרש בין יהודי לגוי, שזהו מה שנאמר אצל קין (בראשית ד'), וישם ה' לקין אות לבלתי הכות אותו כל מוצאו, ואיתא במדרש (מובא בילקוט ראובני), שהאות היה אות וא"ו, כי גם קין אחר החטא שהרג את אחיו, אבד חשיבותו ומעמדו, ונענש ללכת נע ונד בארץ, אבל אחר שעשה תשובה, ביקש מהקדוש ברוך הוא אות שיגין עליו מפני המקטרגים, שלא יכו אותו כל מוצאו, היינו שלא יאבד עצמו מכל מה שעובר עליו, ולכן נתן לו הקדוש ברוך הוא אות ו' שהוא אות אמת של התורה הקדושה, ועל ידי זה כבר יהיה לו הכח להחזיק מעמד, ולמצוא בעצמו נקודות טובות שלא יאבד עולמו, ולכן גם כאן מרומז עיקר הפדות והישועה בעת הגאולה, למחר יהיה ה"אות" הזה, שהוא האות ו' המרמז על התורה הקדושה, שזה כבר יעשה פדות מלא, ויהיה פדות שלח לעמו, והרבה עמו פדות, והשם יתברך יזכינו לדבק עצמינו בהתורה הקדושה, ולפדות נפשינו מן הגלות, עדי נזכה לראות בגאולתן וישועתן של ישראל במהרה בימינו אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת וארא ה'תשס"ד

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה ממלך וקיסר מעשה ב' דף כ"ט עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, אחר כך כשהתחילו להתקרב לביתו, אמרה לו, שהיושר שילך לביתו, ויודיע לאביו ולקרוביו וכל מיודעיו שכולם יצאו לקראתה, באשר שמוליך אשה חשובה כזו, ואחר כך יתוודע מי היא, כי לפעמים צריכה נשמת ישראל שהיא הבת מלך, להשתמש עם מדת ההתפארות, כדי לינצל מתחת יד הסטרא אחרא, שהוא בן הסוחר שרוצה לתפסה, ובתחילה נראה כאילו היא מתפארת בגאווה ובגדולה, אבל באמת על ידי זה היא נותנת עצה לעצמה לברוח מתחת ידו, וכעין שאומר רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רמ"ו) שלפעמים צריך האדם שיהיה לו גדלות, ודייקא על ידי זה יבוא למדריגה יותר גדולה, עיין שם.

והסכים עמה, אמרה לו, גם היושר באשר שאתה מוליך אשה כזו, שתשכר את כל המאטראסין המוליכין הספינה, למען ידעו שהסוחר שלהם יש לו נישואין עם אשה כזו, והסכים עמה, ולקח יין טוב שהיה לו בספינה ונתן להם ונשתכרו מאד, כי כל אלו הם העצות של נשמות ישראל לברוח מתחת יד הסטרא אחרא, שלפעמים צריכין לעזור עיני הקליפות עם

התגלות תורה גבוהה, שהוא בחינת יין טוב, ואז יתפרדו ממנה כל פועלי און.

ובעוד שהיו מכינים עצמם שם לילך לקראתה עם כל המשפחה, הלכה היא והתירה הספינה מן הספר, ופרשה הוילונות והלכה לה עם הספינה, והם באו אל הספינה ולא מצאו דבר, וחרה להסוחר אבי הבן הנ"ל מאד, והוא צועק ואומר, והם אינם רואים דבר, ואמר לו, תשאל להמאטראסין, והלך לשאול אותם, והם שוכנים שיכורים, אחר כך ננערו, ושאל להם ואינם יודעים כלל מה עבר עליהם, רק יודעים שהביאו ספינה עם כל הנ"ל, ואינם יודעים היכן היא, וחרה הסוחר מאד על בנו, וגרשו מביתו, ולא יבוא לנגד פניו, והלך נע ונד, והיא היתה הולכת על הים, כי הבת מלך שהיא נשמת ישראל, בשעה שרוצה לברוח מן הסטרא אחרא שהוא בן הסוחר שרוצה לתפוס אותה, צריכה להשכיל לעצמה כל מיני עצות ותחבולות איך לברוח מתחת ידו, וכמו שפירש מוהרנ"ת ז"ל (ליקוטי הלכות תפילין הלכה ו') את הפסוק (בראשית ל"א) ויגנוב יעקב אל לב לבן הארמי על בלי הגיד לו כי בורח הוא, היינו בשעה שיעקב רצה לברוח מתחת יד לבן הארמי, היה צריך להשתמש עם תחבולה מחוכמת, שלא יידע בכלל שבורח ממנו, וכן הוא עם כל אחד ואחד מישראל, שצריך להשכיל לעצמו עצות טובות ולהיות ערום ביראה לגנוב מזמנו היקר כדי לעסוק בתורה ובתפילה, וכמו שפירש רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רפ"ד) מאמר חכמינו הקדושים (שבת ל"א). קבעת עתים לתורה? "קבעת" הוא מלשון גזילה, ששואלים את האדם, אם גזל מזמנו ללמוד תורה, כי צריכין להיות גנב וגזול נגד הסטרא אחרא שאינו רוצה להניח אותו ללמוד תורה, וצריכין ללכת עמו מדה כנגד מדה, כמו שהוא גנב וגזול, ורוצה לגזול קדושתך ממך, כן תהיה גנב וגזול כנגדו, ותגנוב ותגזול זמן מכל הטרדות שלך ללמוד תורה, ולכן כאן הבת

מלך הוצרכה להשתמש בתחבולות שונות כדי לברוח מיד הסטרא אחרא שלא יתפוס אותה, ועל ידי זה חזרה אל ים החכמה עם הספינה שהיא הגוף, וניצלה מתחת ידו, והשם יתברך יזכינו לשמור על הזמן היקר, ונזכה להיות דביקים בו יתברך בדביקות אמיתי, עדי נזכה להכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת וארא ה'תשס"ד

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי הפסוק (שמות ו) ויאמר משה לפני ה' הן אני ערל שפתים ואיך ישמע אלי פרעה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, כתיב בפרשת השבוע, ויאמר משה לפני ה', הן אני ערל שפתים ואיך ישמע אלי פרעה, ויש לומר בפסוק זו על פי דברי רביז"ל (סיפורי מעשיות סיפור י"ג מהז' בעטלירס מיום השלישי, דף תע"ג) שהבעטליר הכבד פה אמר, אתם סבורים שאני כבד פה, אין אני כבד פה כלל, רק שהדיבורים של העולם שאינם שבחים להשם יתברך אין בהם שלימות, ועל כן הוא נראה ככבד פה, כי הוא כבד פה מאלו הדיבורים של העולם שאין בהם שלימות, אבל באמת אין אני כבד פה כלל, אדרבא אני מליץ ודברן נפלא מאד, ואני יכול לדבר חידות ושירים

נפלאים עד שאין נמצא שום נברא בעולם שלא ירצה לשמוע אותי וכו', עיין שם, נמצא היוצא מדברי רביז"ל, שיש ענין של כבוד פה שנראה אצל העולם כאילו הוא כבוד פה, אבל באמת הוא דברן נפלא מאד, רק אצל אנשי העולם שכל הדיבורים שלהם מהחסרונות של עולם הזה, נראה כאילו הצדיק הזה הוא כבוד פה, כי אינו מדבר בלשונם כלל, והדיבורים שלו הם כמו מעולם אחרת לגמרי, אבל באמת עיקר שלימות הדיבור מונח אצלו דייקא, כי הוא יודע את גודל כח הדיבור, ומה יכולים לפעול עם הדיבור, ולכן אינו כבוד פה כלל, רק אדרבה הוא דברן נפלא מאד, רק אצל אנשי העולם שיש להם פה רע רחמנא ליצלן, הוא נראה כמו כבוד פה.

ובזה יש לומר בפסוק הנ"ל, ויאמר משה לפני ה', שבוודאי לפני השם יתברך היה למשה רבינו אמירה ודיבור יפה, אבל המשיך ואמר, הן אני ערל שפתים, היינו לפני אנשי העולם אני נראה כמו ערל שפתים וכבוד פה, כי אינם מבינים הדיבורים שלי כלל, ואיך ישמע אלי פרעה, פרעה אותיות פ"ה ר"ע, היינו איך ישמע אלי אנשים שיש להם פה רע, ופוגמים בהדיבור ומדברים מחסרונות עולם הזה, הלא לא ישמעו אלי כלל, ולא יבינו את השפה שלי, ואיך אני יכול לדבר אתם, ולכן צריכין לבקש הרבה מהשם יתברך, שיזכה לזכך ולקדש את המוח והדיבור עד שיזכה להבין את הדיבורים הקדושים של הצדיק האמת, ולהשכיל שהדיבורים שלו הם דיבורים קדושים מעלמא דאתי, ויש להם כח ותועלת להביא את האדם לתכליתו הנצחי.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שזה צריכין לדעת, שהכל תלוי בדיבורו של אדם, אם הוא מקדש דיבורי פיו לדבר דיבורים קדושים של תורה ותפילה, אזי זוכה למלאות ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים, וכמבואר בהמשך סיפור זו של רביז"ל, שדייקא הכבד פה הולך ומקבץ כל החסדים של אמת שעושים בני אדם, והוא מביא אותם אל האיש חסד האמת, ועל ידי זה נעשה התהוות הזמן, שנעשה יום חדש בעולם וכו', עיין שם כל זה בתוך הסיפור הנ"ל, כי באמת זהו כל תכלית הזמן, לשמור אותו בשמירה מעולה, ולמלאות אותו עם דיבורים טובים של תורה תפילה וגמילות חסדים, היינו שיעסוק בעצמו בדיבורי תורה ותפילה, ושיעורר ויחזק אחרים עם דיבורו, להתקרב אל השם יתברך, שזהו גמילת חסד עם הדיבור, וזהו כל תכלית זמנו של אדם בעולם הזה, שנותנים לו זמן כדי למלאות אותו עם עבודת השם יתברך על ידי דיבורו, ובפרט על ידי התפילות הקבועות שבכל יום, שחרית מנחה מעריב חצות, על ידי כל אחד מהם נתהווה זמן ויום חדש, שהבריאה מכינה עצמה לשיר שירות ותשבחות אל השם יתברך שזהו עיקר התכלית, ולכן דייקא על ידי הכבד פה שהוא הצדיק שיש לו שלימות הדיבור, על ידו דייקא נעשה התהוות הזמן, ולכן אשרי מי ששומר על הזמן היקר, וממלא אותו עם הרבה טוב אמיתי ונצחי, ובפרטיות שמקדש דיבורו לעסוק הרבה בתורה ובתפילה בכל יום, כי על ידי זה יזכה להתדבק בו יתברך באמת, והשם יתברך יזכינו להגיע אל קדושת הדיבור, ונזכה להיות קשורים ודביקים בו יתברך באמת, מעתה ועד עולם אמן ואמן.

